

12 Ιουνίου 2019

**ΟΜΙΛΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΚΥΠΡΟΥ,
Δρ. Χριστάκη Πατσαλίδη**

**Ετήσια Γενική Συνέλευση Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου
12 Ιούνιος 2019, 12:00 μ.μ. στο Ξενοδοχείο «ΧΙΛΤΟΝ»**

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ των Οικονομικών

Έντιμοι Βουλευτές

Αγαπητέ εκπρόσωπε του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου

Αγαπητοί συνάδελφοι και συνεργάτες,

Αγαπητοί φίλοι,

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου και του προσωπικού του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, σας καλωσορίζω στην Ετήσια Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου.

Φέτος, είναι μια ιδιαίτερη χρονιά για μας, εφόσον γιορτάζουμε τα 50 χρόνια από την ίδρυση του Συνδέσμου – με την ευκαιρία αυτή, παρουσιάζουμε το νέο μας λογότυπο με το οποίο είναι εμφανώς διακοσμημένη η αίθουσα.

Προτού ανατρέξω στην πορεία των 50 χρόνων του Συνδέσμου, και προτού επιχειρήσω να προβώ σε μια εκτίμηση ως προς τα επόμενα χρόνια, θα ήθελα να αναφερθώ στο χρόνο που πέρασε και να καταπιαστώ με τα θέματα που χειρίστηκε ο Σύνδεσμος – μια χρονιά με σημαντικές αλλαγές στον Τραπεζικό χάρτη. Η Ελληνική Τράπεζα απορρόφησε τον καλό Συνεργατισμό, η Astrobank εξαγόρασε την USB, και η Τράπεζα Κύπρου διέθεσε μεγάλο μέρος του χαρτοφυλακίου των ΜΕΔ.

Ήταν μια ακόμη δύσκολη χρονιά προκλήσεων με τη συνέχιση της καταπολέμησης των ΜΕΔ, και με την ενίσχυση της προσπάθειας που καταβάλλει η χώρα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας – money laundering.

Ο Σύνδεσμος Τραπεζών συμμετείχε με πνεύμα συνεργασίας για να πετύχουμε σημαντικές αλλαγές στα τραπεζικά δρώμενα για την ενίσχυση της οικονομίας του τόπου.

Στον τομέα των ΜΕΔ συνεργαστήκαμε με την Κυβέρνηση και τη Βουλή των Αντιπροσώπων αναφορικά με τροπολογίες νομοθεσιών για εκποιήσεις, πωλήσεις δανείων και άλλες, και βρισκόμαστε πολύ κοντά στην εισαγωγή ηλεκτρονικής πλατφόρμας για πλειστηριασμούς ακινήτων. Δεσμευτήκαμε, κι εξακολουθούμε να τηρούμε τη δέσμευση μας, αναφορικά με το θέμα των εγκλωβισμένων αγοραστών, και προσβλέπουμε σε σύντομη επίλυση του προβλήματος με την κατάλληλη νομοθετική ρύθμιση.

Έχουμε συμβάλει στη δημιουργία του Σχεδίου ΕΣΤΙΑ, ως κοινωνικό μέτρο το οποίο ενισχύει παράλληλα την αντιμετώπιση των προβληματικών δανείων που πηγάζουν από τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.

Σε συνεργασία με την ΚΤΚ εργαζόμαστε σκληρά για την προβολή της Κύπρου ως σοβαρό χρηματοοικονομικό κέντρο το οποίο λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την πάταξη του money laundering. Σχετική είναι και η εμπλοκή του Συνδέσμου μας στη διαμόρφωση της Οδηγίας της ΚΤΚ για τις shell companies.

Σημαντικό έργο επιτελεί η Άρτεμις Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών Λτδ, θυγατρική του Συνδέσμου, που αποτελεί βασικό εργαλείο για τις τράπεζες αναφορικά με την πληροφόρηση που παρέχει ως προς την φερεγγυότητα των δανειοληπτών μέσω της παράθεσης των τρεχουσών πιστωτικών τους διευκολύνσεων. Το επόμενο προϊόν που σχεδιάζει να προσφέρει η Άρτεμις στις τράπεζες, στα πρότυπα των αναπτυγμένων Γραφείων Πίστης του εξωτερικού, είναι η Συμπεριφορική Πιστοληπτική Βαθμολόγηση για δανειολήπτες. Το συγκεκριμένο εργαλείο, που βοηθά στην διαδικασία αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοληπτών, θα αναλύει πρόσφατα ιστορικά στοιχεία της συμπεριφοράς του δανειολήπτη όσον αφορά την αποπληρωμή των πιστωτικών του διευκολύνσεων με απώτερο σκοπό να προβλέπει το βαθμό του αξιόχρεου του δανειολήπτη στο επόμενο χρονικό διάστημα. Βρισκόμαστε δε στη διαδικασία διαμόρφωσης του ρόλου της Άρτεμις στο ευρύτερο πλαίσιο Ανταλλαγής Δεδομένων Πιστοληπτικής συμπεριφοράς στην Κύπρο μέσω επαφών και διαβουλεύσεων με την ΚΤΚ, το Υπουργείο Οικονομικών και την Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Στο μέλλον η Άρτεμις θα μπορούσε να αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο και για άλλους οργανισμούς, πέραν των τραπεζών.

Μέσα από την ολιγόλεπτη μου ομιλία δεν είναι δυνατό να εξαντλήσω όλες τις δραστηριότητες του Συνδέσμου κατά τους τελευταίους 12 μήνες. Κλείνοντας αυτή τη θεματολογία, θα ήθελα να αναφερθώ και στη συμβολή του Συνδέσμου στα θέματα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης: μεταξύ άλλων υλοποιούμε το πανευρωπαϊκό πρόγραμμα ενημέρωσης για τις ηλεκτρονικές απάτες, και διεξάγουμε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα More than Money το οποίο, φέτος, κάλυψε περισσότερα σχολεία και μαθητές από κάθε άλλη χρονιά.

Τα πενήντα χρόνια του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου

Είναι κάποια χρονικά ορόσημα στην ιστορία του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, τα οποία έχουν καθορίσει την ιστορία, την εξέλιξη και τη σημερινή του ταυτότητα. Αρχικά θα πρέπει να αναφέρουμε ότι ο Σύνδεσμος Τραπεζών Κύπρου ιδρύθηκε το 1969 ως Σύνδεσμος Εμπορικών Τραπεζών Κύπρου και ουσιαστικά δημιουργήθηκε προκειμένου να λειτουργήσει συντονιστικά μεταξύ των τραπεζών που τότε υπήρχαν στην Κύπρο.

Μόλις λίγα χρόνια μετά την ίδρυση του Συνδέσμου, ο τόπος υπέστη το μεγαλύτερο πλήγμα στη σύγχρονη ιστορία του. Το 1974 ο τραπεζικός τομέας αποδεκατίστηκε, μα έτυχε της στήριξης του κράτους. Και με τη σειρά του έδωσε πίσω στην οικονομία. Βοήθησε στην επανεκκίνηση της και στη συνέχεια στην ανάπτυξη της σε μια εποχή που χαρακτηρίστηκε ως 'οικονομικό θαύμα' – 3 χρόνια μετά την εισβολή επιτεύχθηκαν συνθήκες πλήρους απασχόλησης.

Σημαντική περίοδος για να καταστεί αυτό που σήμερα είναι ο Σύνδεσμος, αποτέλεσε η δεκαετία του 1990 κατά την οποία αρχικά πραγματοποιήθηκε το πρώτο βήμα ένταξης στην Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία, ως συνδεδεμένου μέλους, κάτι που άνοιξε τον δρόμο για τη μετέπειτα πλήρη ένταξή του στον μεγαλύτερο φορέα εκπροσώπησης του τραπεζικού τομέα στην Ευρώπη. Στη συνέχεια σημαντικά έργα όπως η ένταξη στο ευρώ, αλλά και μια σειρά Ευρωπαϊκών Οδηγιών οι οποίες θα έπρεπε να υιοθετηθούν στην τοπική νομοθεσία αποτέλεσαν μεγάλα και σύνθετα έργα, για τα οποία ο Σύνδεσμος συμμετείχε ενεργά και με ιδιαίτερα σημαντικά αποτελέσματα.

Θα πρέπει βεβαίως να αναφερθώ και στη πρόκληση που αντιμετωπίσαμε ως τραπεζικός τομέας αλλά και ως χώρα ευρύτερα και αφορά τις ιδιαίτερα επώδυνες αποφάσεις που λήφθηκαν τον Μάρτιο του 2013 και τις συνεπακόλουθες επιπτώσεις στο σύνολο της οικονομίας. Και σε αυτή την

περίσταση ο Σύνδεσμος Τραπεζών διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στη διαχείριση της κρίσης. Σειρά νομοθετημάτων, οδηγιών και νέων διαδικασιών έτυχαν επεξεργασίας, διαβούλευσης και συζήτησης από το προσωπικό και τα όργανα του Συνδέσμου, δίδοντας στην οικονομία και στο τραπεζικό σύστημα σημαντικά εργαλεία που προηγουμένως δεν υπήρχαν. Η επιτυχής ολοκλήρωση του τριετούς προγράμματος στήριξης αποδίδεται -εν μέρει- τόσο στη σκληρή δουλειά του τραπεζικού τομέα όσο και του Συνδέσμου Τραπεζών ειδικότερα.

Προκλήσεις και Προοπτικές για τον τραπεζικό τομέα: Τα επόμενα χρόνια

Το σημερινό Κυπριακό τραπεζικό σύστημα πατά σίγουρα σε πιο γερές βάσεις κι επιτελεί τον βασικότερο του ρόλο, που είναι αυτός της χρηματοδότησης της Κυπριακής οικονομίας.

Οι βάσεις είναι πιο γερές γιατί ο μέσος δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών κατηγορίας 1 (CET 1 ratio) ανέρχεται στα 15.0% , η ρευστότητα έχει βελτιωθεί σημαντικά, με το δείκτη δανείων προς καταθέσεις να βρίσκεται στο 60% και με το δείκτη ΜΕΔ να μειώνεται στο 30% – νοείται βέβαια πως δεν δικαιολογείται εφησυχασμός ως προς τα ΜΕΔ, εφόσον ο μέσος δείκτης στην Ευρωζώνη ανέρχεται στο 5% περίπου. Η ενίσχυση των θεμελιωδών δεικτών κατά τα τελευταία χρόνια, έχει δώσει τη δυνατότητα στον τραπεζικό τομέα να χρηματοδοτήσει την ανάπτυξη της χώρας. Σαν αποτέλεσμα, το 2018 έχει δοθεί €3,1 δις νέος δανεισμός στα Κυπριακά νοικοκυριά και στις επιχειρήσεις.

Η πρόοδος που έχει επιτευχθεί κατά τα τελευταία χρόνια είναι αδιαμφισβήτητη, και τολμώ να πω, εντυπωσιακή. Μα δυστυχώς δεν είναι αρκετή. Η προσπάθεια θα πρέπει να συνεχιστεί. Το σημερινό κυπριακό τραπεζικό τοπίο χαρακτηρίζεται από χαμηλή επικερδότητα που οφείλεται σε χαμηλά καθαρά έσοδα από τόκους και σε ανελαστικά έξοδα. Πέραν τούτου, ο Κυπριακός τραπεζικός τομέας επηρεάζεται ή αναμένεται να επηρεαστεί από διαρθρωτικές εξελίξεις στο εξωτερικό. Οι ρυθμοί μεταβολής της ζήτησης στην παγκόσμια οικονομία, η εξέλιξη της ψηφιακής τεχνολογίας, η εισαγωγή νέων κι ευέλικτων μεθόδων εργασίας, κι έλευση νέων, νέου είδους, ανταγωνιστών μεγάλης εμβέλειας όπως (Amazon, Alibaba, Apple) καθιστά αναγκαία την άμεση προσαρμογή τόσο των τραπεζών, όσο και των επιχειρήσεων, στη νέα τάξη πραγμάτων. Η Κύπρος είναι ανοικτή οικονομία, μέλος της ΕΕ. Η εξέλιξη της τεχνολογίας δεν μπορεί παρά να εκμηδενίσει το κόστος νεοεισερχομένων ανταγωνιστών για μεγάλο φάσμα των τραπεζικών εργασιών. Ο ανταγωνισμός είναι ωφέλιμος για την Κυπριακή οικονομία κι οι τράπεζες πρέπει να είναι σε

θέση να αμυνθούν, αλλά και να αδράξουν των ευκαιριών. Έχουν την ικανότητα να το πράξουν. Η περαιτέρω ενοποίηση του κυπριακού τραπεζικού τομέα, αλλά και ευρύτερα, του Ευρωπαϊκού, είναι κατά την άποψη μου, αναπόφευκτη.

Για να μπορέσουμε να μεταβούμε στη σύγχρονη εποχή, βασική προϋπόθεση είναι η άμεση απαλλαγή μας από τα προβλήματα του παρελθόντος, όπως η ύπαρξη των ΜΕΔ, και η υιοθέτηση ενός σύγχρονου επιχειρηματικού μοντέλου τραπεζικών και χρηματοοικονομικών εργασιών. Θα πρέπει να υιοθετήσουμε τις καλύτερες διεθνείς πρακτικές, να τις κάνουμε δικές μας, και να τις εξελίξουμε. Θα πρέπει να διαχειριστούμε το κόστος και τις εργασιακές σχέσεις, θα πρέπει να αναδείξουμε το ταλέντο, και να εξεύρουμε νέες πηγές εισοδημάτων μέσα από νέες οικονομικές δραστηριότητες. Εξάλλου, η ίδια η Κυπριακή οικονομία ευεργετείται μέσω της διασποράς των πηγών της οικονομικής ανάπτυξης.

Αν θέλουμε να οραματιστούμε μια Κύπρο, σύγχρονη και ανταγωνιστική, το όραμα πρέπει να είναι κοινό για όλους. Πολιτεία, τράπεζες, ιδιωτικός τομέας, κι εργαζόμενοι θα πρέπει να πορευτούν μαζί θέτοντας κοινούς στόχους.

Χαιρετίζουμε όλες τις πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί για το εκσυγχρονισμό της οικονομίας. Ευχαριστούμε τον φίλιτο Υπουργό Οικονομικών και την πολιτεία και δηλώνουμε πάντα παρόντες και προσβλέπουμε σε στενή συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς.

Κλείνοντας θα ήθελα τόσο εγώ προσωπικά αλλά και εκ μέρους του ΔΣ του Συνδέσμου Τραπεζών να ευχαριστήσω θερμά τον Αχιλλέα Αμβροσίου, τέως ΓΔ της Άρτεμις Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών, για την πολύχρονη προσφορά του, ο οποίος αφυπηρέτησε τον Δεκέμβριο που μας πέρασε και να ευχηθώ ό,τι καλύτερο στον κ. Γιάννη Τομασίδη, διάδοχο του, και σε όλη την ομάδα της Άρτεμις.

Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω τον φίλο Μιχάλη Καμμά και όλο το προσωπικό του Συνδέσμου για το έργο που επιτελούν και για την αγαστή συνεργασία μας.

Τέλος θα ήταν παράλειψη μου να μην ευχαριστήσω τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου με τα οποία είχα ειλικρινή και εποικοδομητική συνεργασία.

Σας ευχαριστώ όλους για την παρουσία σας στην Ετήσια Γενική Συνέλευση μας.

Δρ. Χριστάκης Πατσαλίδης